

EL BORINOT

Setmanari il·lustrat

20 cms.

ANY IV. N.º 129

20
13 MAIG 1926

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

LA CORRESPONDÈNCIA A L'ADMINISTRACIÓ: ANGELS, 22 I 24. — BARCELONA

LA GRAN BARCELONA INDECENT

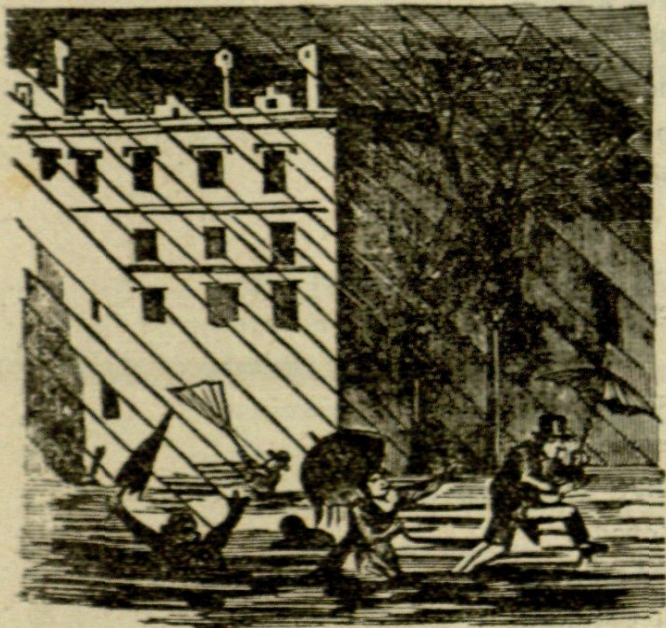
No ens referim ni a l'escàndol de les dones—tòpic que ja esdevé poca-solta i immoral—, ni a l'escàndol dels homes, amb els seus pantalons-faldilles, ni a l'escàndol del cop-de-puny. La indecència de la qual parlem, encara és més ran de terra: la porqueria, la brutícia, el fang. Quina culpa

té la ciutat que es "facin" (que es facin, o que es desfacin?) tantes obres alhora?

No cap culpa; però així i tot es troba convertida en la gran bruta, en la gran porca, en la gran bacona. Per això serveix l'enginy, genialitat dels homes i llur gran honradesa?

Si el temps vol fer serè, la pols us asfixia, però aneu tirant; ara, si plou, no podeu ni tan sols tirar: el fang us persegueix, us empestifa per tot arreu, tot regalima de fang i d'aigua fangosa i al fang moral s'associa el fang material que no respecte res, que ho envaeix tot, tot, tot.

Ciutat pudent, Barcelona, víctima d'un fat que no es mereix (potser sí, però, que se'l mereix, la massa presumida i garlaire d'ahir... ara, tant, tant no!), Ciutat sense decòrum, sense "ciutat", convertida en corredor de poble abandonat en mig del camp fangós. Fang, fang, fang, de tota manera.

UAB

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

2 - EL BORINOT.

SÓN ELLS...!!

DESEMBARCH DELS ALMOGAVERS EN ORIENT

I

Del mar vermell allà en Orient la lluna
entre núvols de foc sortia un jorn;
inflant las onas inundava realmes,
cobrint de dol los temples del Senyor.
Fins la Grecia, perduda la esperança,
mirava al turch matantne sos recorts;
al astre del Islàm brillar fatídich,
y transmontar del Gòlgata lo sol.
Filla ingrata, los brassos de la mare,
que se mirava en ella deixà un jorn:
mes ¡ay! a Roma en los perills tornava,
de genolls implorantne lo perdó.

La mar barra sas platjas, los regnes llurs fronteras,
trasplanta en monts la arena lo Símoun cramant:
poch dūran dels cometes las roijas caballeras;
llú la veritat sola, per tota eternitat.
Prop de la platja, hont Tiro repartia
sas púrpuras als reys, y dalt de un mont,
los habitants de la comarca alsavan
en un temple pregaries al Senyor.
Dret à son trono la oració volava
com los perfums de las primeras flors.
Ell sa mirada en lo infinit perduda
gira... y retruny de una campana'l só.
Al véurer las riberas aclaridas
pel llam en nit de tempestat y trons,
lo mariner no gosa com gosaren
de aquella gent a tal senyal los cors.
Com inspirats fora del temple surten
¡Son ells! ¡Los Catalans!—exclaman tots,
al mirar marbrejarse las onades
ab las surants carenas de Aragó.
—¡Respira, patria, que, si s'esmurda,
no se enfosqui jamay lo cel dels bons!—

II

I com un vol d'orenetas,
 vehent llurs monts allà d'allà,
 van corrent a la ribera
 a abraçar als Catalans.
 Ab llurs fills quedan las mares
 per mostràrsels desde dalt;
 que pels cors es la alegria
 com la pluja per los camps,
 qu'aixeca las débils herbas
 en despit de l'uracà.
 Fins las ayguas com esclavas
 los vaixells van à besar.
 Y los ayres que gronxaren
 dels vencedors los plomalls,
 empenyent las tallants proas,
 llauradoras de aquells mars,
 que del inspirat Homero
 portaren los dolsos cants,
 se despertan nostras Barras
 juguener acariciar
 en tant que'l ¡desperta ferro!
 lo ressó và propagant,
 y tornan lo crit las rocas
 ab só més ronch y ofegat.

III

Ja los tenim en terra! ¡las marcas de llurs passos
 respectaràn las onas, los uracans, lo temps!
 ¡Lloch! ¡Lloch! als qui guanyaren amb llurs robustos brassos
 realmes per llur patria y ceptres per llur rey!
 Ja pels perills glateixan, ja anyoran las batallas:
 parle llur pell colrada, llur cos plé de senyals.
 A vert passa lo bronze, à negras las murrallas,
 y se rovel·la'l ferro als ayres exposat.
 Las fletxas en la esquena, destrals en la cintura,
 al bras esquer l'ardaga, y ab lo tallant contell,

4 - EL BORINOT.

al enemich se tiran, sens dur altra armadura,
que un mal vestit de cuyro y abonyegat capell.
Llurs donas, com ells bravas, segueixen llurs petjadas,
y als crits de la embestida alletan à llurs fills;
lo foch y valor beuhen en estas mamelladas,
y encara noys, l'exèrcit dels pares van seguint.
Restas d'aquellas hordas, que'l glas abandonaren,
com a un monarca adoran al que los dú al combat:
Nascuts en mitx las selvas, jamay los subjugaren;
que noys ja'ls adormian ab cants de llibertat.
Roger en las batallas desperta son coratge,
mes terras ja'l coneixen, que Montserrat puigs té;
son elm es la bandera que al perillós paratge
los guia, y la Victòria camina al davant seu.
¡Guaytaulo! Ja pren terra: ja bratlan sas miradas.
¿Que cerca? ¿que l'enuja?—Hont son los enemichs?
¡Mal hajan estas onas y dolsas marinadas,
que ni una vela esqueixan, ni'ns mostran un perill!—

—¿Serrahins cercas? Per allí venen,
—à Roger diuhen tots los peons,—
per la montanya sobarts s'extenen;—
—qué poden penyas ab valents cors?
¿I qui a sa casa se n'tornaria
sens en llurs venas l'arma esmussar?
¡A ells! ¡Sant Jordi! ¡Santa Maria!
¡Desperta ferro! ¡Firam! ¡Firam!

No tenim tendas, pus à guanyarlas:
la ma à la ezcona y alli minyons;
mostrémnos dignes al etjegarlas
d'eterna gloria en eixos llochs.
Per las esposas gel lo cor sia,
que ja nos cridan los atabals.
¡A ells! ¡Sant Jordi! ¡Santa Maria!
¡Desperta ferro! ¡Firam! ¡Firam!

Est camp de gloria nostra vinguda
transforma en cércol de gladiadors:
llur sanch ne sía nostra beguda,

llurs xafats cascos, fassem de gots.
 En nostras armas Grecia confia:
 torném al poble sa llibertat.
 ¡A ells! ¡Sant Jordi! ¡Santa Maria!
 ¡Desperta ferro! ¡Firam! ¡Firam!

—Fills, patria, donas plens de riquesas
 sempre'ns rebéren y vencedors:
 esta es la empresa de las empresas;
 vos durem armas, sedas, pendons.
 ¡Deu nos ajuda! marquem est día
 en llurs rengleras lo pas del llam.
 ¡A ells! ¡Sant Jordi! ¡Santa Maria!
 ¡Desperta ferro! ¡Firam! ¡Firam!

DAMAS CALVET

Damas Calvet fou qui guanyà la primera *Englantina* dels J. F., que es començaren a celebrar a Barcelona el dia 1 de maig de 1859. Té, doncs, aquest poema, caràcters d'una peça antològica, que es llegeix amb fruïció i creixent interès dramàtic. Encara una cosa curiosa, i és que el mateix Calvet ja havia obtingut un accèssit al premi ofert per l'Acadèmia de Bones Lletres, de Barcelona, en el certamen de l'any 1841, al millor cant a l'expedició dels catalans a l'Orient, la famosa expedició que no fa gaire ha proporcionat un èxit al conegut llibre francès que la tracta.

Pel seu caràcter de document, i àdhuc per fer-se un hom càrrec del procés de transformació d'aleshores encà de la manera d'escriure nostra, servem l'ortografia tal com arran del premi fou feta conèixer.

Plau-nos de remarcar l'"actualitat" de la reproducció d'aquesta notable poesia amb la imminent sortida de "L'Expansió de Catalunya en la Mediterrània oriental", I de l'Enciclopèdia Catalunya" i "L'expedició de Catalans a l'Orient", setè volum d'"Els Nostres Clàssics".

CONTES BREUS

EL "DANDY"

En Pere era un aprenent d'artista, però mai no li mancava un bitllet de cent pessetes a la cartera. I com tot bon aprenent d'artista, no té res d'estrany que no fos gaire endreçat amb les seves coses d'ús familiar, ni del gremi dels què diran, en tocant a la seva humil persona.

No cal dir que sa cambra feia més fàstic que goig; però en algunes hores del jorn—precisament les que en Pere no era al pis!—fins estava ordenada i tot. Però ordenada aparentment, perquè per dins els mobles regnava el desgavell més gran que un hom es pugui imaginar. L'armari dels vestits el tenia ple de llibres, revistes i apunts de dibuixos; per tant, els vestits els havia tingut de portar a guardar a dis-
 pesa en un armari de la família. Els

6. - EL BORINOT.

calaixos pel seu escriptori feia temps que estaven inutilitzats. No els podia obrir de tan plens que estaven... de no sabia què. Damunt d'ell, en el vestir li succeïen casos semblants de desori. A l'hivern portava els vestits de l'istiu. Es posava les sabates de xarolina per anar a ballar a "L'Esquerra" i les velles de cuir raspós, pels tes - dansants - dominicals de l'hotel "Ritz". Es posava els colls forts per anar a fer excursions amb un tros de moto que posseïa, i traguava els colls de piqué durant tota la setmana.

Ahir cap al tard, el seu amic Josep estava conversant amb la seva família, mentre esperava en Pere per parlar-li d'un assumpte urgent. Però en Pere, el nostre petit heroi, es féu esperar qui sap. Tocades les nou, però, en Pere arribà tranquilament a la porta del pis, amb les mans a les butxaques dels pantalons i xiulant un cuplet de moda. Trucà desesperadament. Fou obert per la serventa. I arrencà a córrer vers el menjador, com qui se li va a escapar el tren que el té de portar a veure la final al camp de Mestalla.

En veure'l arribar bufant, el seu amic Josep li preguntà de cop i volta:

"Eh, noi, que vens de fer quilòmetres en moto"?

"Sí, vinc de Sant Boi!—féu per resposta en Pere.—En què has conegut que venia de córrer carreteres?..."

"Molt simplement, en què portes coll fort... i net!"

ALBERT LLOBREGAT

Del nostre D. Panxo Rodríguez

D'un tocom no gaire precís
compareix Don Panxo Rodríguez.
No es pot encabir en un pis.
En un pedris pesa figures.

Mirabolant i gandul
dispensa a les Conferències
de Sant Vicens de Paül
protectores audiències.

L'escandalitza no poc
de veure tantes botigues.

—Aquesta gent, l'ase em toc!
treballa com les formigues.—

Dispesa troba a la fi.

No paga a la dispesera.

Un vespre qu'ella sortí,
espanya la calaixera.

Li dóna l'Ajuntament
abans que no la demani

una plaça molt decent
de capataç espontani.

D'una estanquera es fa amic
—una de tantes amigues.—

Al braç li clava pessic

Ella fa, rient:—Estigues.—

Un nodris inesperat
formalitza l'amistança.

Ja és un marit que té plat.

I de buidar-lo no es cansa.

Naturalment orador

i amb pell a prova de crítica,

es posa abric de senyor

i putineja en política.

Cavaller de l'ideal

troba sòrdids els oficis,

però abassega fa un futral

de places per tots els vicis:

el noble estímul del joc

presideix d'amagatotis,

de balladores fa stock

per sales de vals i xotis,

el vi d'Alella per tren

el ram dels burots li porta,

monedes falses expèn

d'ençà que és *fac totum* d'Horta.

El ser foraster li val

del comú la simpatia.

D'un batlle serà el puntal,

d'un batlle que se'n refia.

Si un dia corre de nits

l'atàvic instint abranda.

Puelles fugen a crits

i en pega més d'una tanda.

D'un fanal encerta el lloc

i l'abraça fent tintines.

—Doneu-me cabina *ad hoc*.—
 L'encarceren de sobines.
 Com és tot un cavaller,
 l'endemà el declaren quiti
 en un cotze de lloguer
 perquè trufes no conciti.
 Ja té dotze fills sabuts.
 Besant la dona, l'enllarda.
 Per dir fàstics sense embuts
 fa un diari de la tarda.
 Ja el tenim de regidor
 d'un barri de la marina.
 Pels amics no tindrà un *no*,
 republicà de sordina.
 Expolia la Ciutat
 com si fos a casa el sogre.
 I la nostra ànima bat;
 i udola:—Vet ací l'ogre!—
 Com és llaminer de gust
 s'enamora dels imperis.
 ¡Visca la cort d'un august
 amb xarangues i tiberis!
 Diu també:—No dic que tot
 republicà sigui lladre,
 sinó que és de cap de brot
 el lladre esquerrà que lladra.—
 La seva cultura és fris
 de vil terminologia
 de batxiller que estantís
 registra l'hora i el dia.
 Quan xerra, grandiloqüent,
 ¿qui entendria el seu designi?
 La teia del pensament
 esbat com un caos igni.
 —¿Hostes vingueren?—dirà.
 —Aquest és el meu reialme.
 El voldria enderrocar
 però se me'n duu la palma.—

* * *

D'un tocom no gaire precis
 ens vingué Don Panxo Rodríguez.
 Ara és suculent i llis
 i duu punys i cama-lligues.
 Una maligna dissort
 li jugarà una revenja.
 ¡Sort que per res ell no es penja!
 Val més un ase que un mort.
 Estol innúmer, els fills
 esdevindran extremistes

i saltaran els perills
 de les indígenes pistes.
 Amb una simplicitat
 que de raonar s'excusa,
 rosegaran de l'Estat
 la manxa, el mall i l'enclusa.
 Don Panxo Rodríguez ofès,
 dirà:—Com em dic Rodríguez!
 La virior que he despès
 em pica més que les pigues.—

JEPIC SUMÍS

La feina interrompuda

La Carme estava treballant a la seva tauleta-escriptori, acabant d'escriure una lletra urgent i de molt compromís. Però el seu gos policia era darrera la porta, ja gratant-la per obrir-la o bé fent dringar contínuament els cascavells del seu collar. Tant l'una cosa com l'altra amoïnava la Carme, qui estava per feina, no permetent-li fer córrer la màquina d'escriure amb la lleugeresa de consuetud.

Finalment, no podent resistir més estona semblant escàndol darrera la porta, l'obrí i manà al gos que se n'anés a jeure al jardí. I, cosa extraordinària, el gos obeí com un collegial dels temps antics.

Mes dos minuts després, el mateix soroll de cascavells tornaven a sonar darrera la porta. La Carme s'aixecà d'un bot, terriblement furiosa. Agafà la corretja-xurriaca del gos, aixecà el braç amb ella i obrí poc a poquet la porta, esperant que entrés per castigar-lo com es mereixia.

Aleshores, però, abans d'entrar, exclamà aquestes paraules bíbliques:

—“Atura el teu braç: no fereixis el teu fill!”

Era la veu del seu rialler infant de set anys, qui feia dringar, amb el braç dret aixecat, el collar de cascavells del gos...!

DIARIO DE BARCELONA

FUNDADO EN 1792

LA TERMINACION DE LA HUELGA INGLESA

El Gobierno británico ha comunicado a los señores de la Cámara de los Comunes que la huelga de los mineros de la zona de la Sierra de la Huelva, en la provincia de Huelva, ha terminado. El Gobierno ha comunicado a los señores de la Cámara de los Comunes que la huelga de los mineros de la zona de la Sierra de la Huelva, en la provincia de Huelva, ha terminado.

El Gobierno británico ha comunicado a los señores de la Cámara de los Comunes que la huelga de los mineros de la zona de la Sierra de la Huelva, en la provincia de Huelva, ha terminado. El Gobierno ha comunicado a los señores de la Cámara de los Comunes que la huelga de los mineros de la zona de la Sierra de la Huelva, en la provincia de Huelva, ha terminado.

El Gobierno británico ha comunicado a los señores de la Cámara de los Comunes que la huelga de los mineros de la zona de la Sierra de la Huelva, en la provincia de Huelva, ha terminado. El Gobierno ha comunicado a los señores de la Cámara de los Comunes que la huelga de los mineros de la zona de la Sierra de la Huelva, en la provincia de Huelva, ha terminado.

El Gobierno británico ha comunicado a los señores de la Cámara de los Comunes que la huelga de los mineros de la zona de la Sierra de la Huelva, en la provincia de Huelva, ha terminado. El Gobierno ha comunicado a los señores de la Cámara de los Comunes que la huelga de los mineros de la zona de la Sierra de la Huelva, en la provincia de Huelva, ha terminado.

observar en todas las incidencias de la huelga, y por su propia cuenta quedará a cargo de ella, bastará para demostrar la lealtad de los mineros de la zona de la Sierra de la Huelva, en la provincia de Huelva, que han sido objeto de los ataques con motivo del restablecimiento de la normalidad.

Claro es que el conflicto social que se ha producido en la zona de la Sierra de la Huelva, en la provincia de Huelva, ha sido el resultado de la falta de comunicación entre los mineros y el Gobierno. El Gobierno ha comunicado a los señores de la Cámara de los Comunes que la huelga de los mineros de la zona de la Sierra de la Huelva, en la provincia de Huelva, ha terminado.

El Gobierno británico ha comunicado a los señores de la Cámara de los Comunes que la huelga de los mineros de la zona de la Sierra de la Huelva, en la provincia de Huelva, ha terminado. El Gobierno ha comunicado a los señores de la Cámara de los Comunes que la huelga de los mineros de la zona de la Sierra de la Huelva, en la provincia de Huelva, ha terminado.

SE PUBLICA 'LA SENYERA' Trimestre, 20 cts. Número, 20 cts. ESCRIBIR: Pp. 15 francs. ANUNCIOS: 30 céntims la línia. Tots els treballs, literaris i artístics, se publicaran baix l'exclusiva responsabilitat dels seus autors. DIRECCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Cental, 12. - BARCELONA. ANY I 5 Janer 1907 NÚM. 1

LA SENYERA saluda a tota la Premsa en general, y singularment y ab afecte germanívol a la escrita en la nostra Llengua.

PRESENTACIÓ

Seguint la costum ineludible d'encapsular el primer número de totes les publicacions periòdiques ab alguns mots de presentació, anem a fer la nostra, manifestant que la idea que'ns guia al publicar LA SENYERA, és la d'ofrir al nostre País una Revista Il·lustrada que estiga al alçars de tothom y a tothom satisfassi y que, per l'amplia esfera en que's mogui, faciliti l'acoplament en ses pàgines de les firmes de tots els bons escriptors catalans. Prevalguda del caràcter que tindrà, aspira, además, a intentar una obra, indispensable ja en el progressiu desenrotllol del nostre integral

Renaixement: la d'anar expandint el nostre esperit, servint d'avantguarda la lectura en la nostra llengua, a tot el Teritori abont aquesta es parlada, a tot el conjunt ètnic que s'aplega al redós de la gloriosa Senyera den Jaume I.

Y tant per aquesta finalitat, com per la circumstància més immediata d'esser una Revista qual existència es necessària per la completa reconstitució de la nostra vida nacional, ja que ve a substituir les forasteres del mateix genre, no dubtem que obtindrà des d'ara l'entusiasta acolliment dels patriotes y esperem que mereixerà el favor de tot el públic de la nostra Terra.

LA PRIMERA PLANA

Ha com un espant august en tot això d'escriure la primera plana d'un nou periòdic. Un pensa: 'Què'ns reserva l'avenir? 'Com a omplir les planes que segueixen? Quines imatges de dol o d'alegria, quines visions tràgiques o venturoses passaràn per davant del objectiu fotogràfic, preparat a cassar lo fugitiu y a retèl·lor? Qu'auràn d'escriure nostres plomes, qu'auràn de plorar nostres ulls, quines vibracions ignorables somouràn nostra sensibilitat?

Un passa pe'ls salons de Versailles, y les seves pedrades ressonen en la buydor de les grans sales. Un passa per davant dels grans miralls de Venècia que cobren les parets... Aquells miralls han vist l'istoria; han vist corre un riu d'humanitat esquistada a fondres y perdres altre volta en l'Occid sens termes ni voreres d'hont havia sorgit. Y el vianant par que vulgui dirlos: Parieu, descobriu el secret que pera sempre engolireu; torneuse el passat... Perque tota casa deserta clama pe'ls ausents.

En va. Les llunes bronyides no's donen més que nostra propia imatge, en soletats pahoresos. Una secreta angunia esperona l'enteniment, que tracta de poblar ab ses imaginàries aquella buydor fonda y anyoradissa. No's basta la vida que vivim. Quicòm de misterios y divi ens empeny a reviere lo passat y previere lo futur. Tenim por d'estar sola. Per això quan el vianant passa per un aïll famós, s'hi troba quan un punt invisible entre dues immensitats enferehidores que l'atreuen y se'l disputen.

Y quins esforços els d'aquell pobre insecte microscòpic pera cloure y tancar dies de sa petita magnitud de les coses que foren y de les coses que seràn! Inventat la Profecia, inventat l'Historia. Mes els profetes li diuen coses obscures y parabòliques; els historiadors li diuen coses superficials y incompletes. Encenen una candela pera il·luminar l'univers. Tot s'ha de veure per parts y successivament; y l'insecte microscòpic voldria veureho simultaniament y tot.

¿Sufre del estómago? tome Gastrol Miret

Tamany: 31'3 X 22'3. — Any 1792. Impremta del «Diario de Barcelona».

Tamany: 32 X 21'8. — Any 1907. — Impremta de Lluís Tasso.

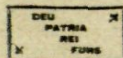
DIARIS, PERIODICS, REVISTES, BUTLLETINS, ETC.,

Diario de Barcelona.—Tamany de 31'3 X 22'3. Nou format que adoptà fa poc temps, tamany doble del d'abans, el tradicional, no direm "barceloní" perquè en altres bandes també l'adoptaven; però que evidentment era de preferència barcelonina. En aquesta novella etapa, el vell "Brusi" es presenta il·lustrat, en les pàgines de davant i últimes que li fan de coberta.

La Senyera.—Tamany de 32 X 21'8. Setmanari d'informació gràfica aparegut per primera vegada a Barcelona el dia 5 de gener de 1907. Es el

seu objecte "oferir al nostre País una Revista Il·lustrada que estiga al alçars de tothom y a tothom satisfassi y que, per l'amplia esfera en que's mogui, faciliti l'acoplament en ses pàgines de les firmes de tots els bons escriptors catalans". Aspira a substituir les altres revistes il·lustrades. En el seu primer número, inaugura la col·laboració literària amb un article, de contingut periodístic, de Miquel dels S. Oliver; també duu un article literari de Víctor Català, poesies de Miquel Costa i Llobera i J. Delmont, de Perpinyà. Porta revista de teatres. Informació

EL CRIT D'ESPANYA

SETMANARI TRADICIONALISTA
PORTAVEU DE LA JOVENTUT JAUMINA

RADICALISME
INTRINSIGENCIA
NOBLESA
SINCERITAT

Direcció: Lluna, 21
Suscripció: 0'50 pessetes al mes
Número solt: 15 cèntims

Dels articles firmats
en són responsables els seus autors.
Els originals no's tornen.

Fé i Pàtria

Es la Tradició l'unió de la Fé i la Pàtria.
La Fé ha retornat l'independència a Polònia,
després de llarg temps de solir el cessisme rus.
Per la Fé i la Pàtria moren els maritres d'Irlanda.
Sols la Fé pot salvar nostra Pàtria, i els tra-
dicionals tenim el deure sagrat de donar-ne
testimoni, infiltrant al regionalisme d'Espanya, i
en particular al de Catalunya, l'esperit cristià que
el materialisme grolier de nostres dies vol llevar-li.
Propagar la vida dels Sants catalans, fer co-
nèixer l'història de nostres Esglésies i Monastirs,
tant ligada a l'història de nostra terra, heus-aquí
una tasca profitosa.

Quin santuari màrià tant antic-i poètic com
nostre Montserrat?

Quin Monastir com el de Ripoll?

Quina Seu tant plena de records històrics com
la barcelonina, coneguda fins al estranger per la
Seu dels gremis?

Festa nacional tindrà d'ésser la Descensada
de la Verge Immaculada a Barcelona i per tothom co-
neguda i practicada la devoció a la Verge de la
Mercè, llibertadora de captius, i en nostres dies
que la crims socials se repeteixen amb crueltat es-
fereidora per tot Catalunya, tindrien d'enlairar-se
el Cel pregarries demanant a la Verge de la Mer-
cè que lliberti als obrers de la tirania del sindica-
lisme roig i a nostra Pàtria dels assassins que la
deshonren.

JOSEP CALSINA

De les properes eleccions legislatives

Hem entrat ja, quasi ho podem dir-ho així, en
el període febrer de les eleccions. Es que es deuen
celebrar dintre pocs dies tenen una ascendència
importantíssima, ja que són les que han de decidir
quins seran els Representants de Catalunya a l'Es-
panya tota en el famós Congrés de Diputats a
Madrid. Son molts els Districtes de Catalunya a
Espanya, en els quals la Comunió Tradicionalista

presenta a la lluita a quiscuns dels seus Representants, essent les impecables rebudes fins avui d'un
franc i satisfactori optimisme.

En el districte de Granollers-Badalona es pre-
senta enguany la lluita electoral de una manera
gens dúptosa per part dels que pertanyem a la
Comunió Lligitimista, ja que segons se'ns asse-
gura lluitarán en aquest districte la candidatura del
prestigiós industrial (fils avui Diputat per a el
matex) En Joan Lligé per a la Comunió Badalo-
nina i per altre part en Francisco Torras el qual es
presenta com a liberal-demòcrata, afiliat a la Unió
M... Nacional essent apoiat, segons versions re-
colhides, per els republicans radicals, etc., etc.

Nosaltres entenem que és un deure de ciutadà,
un deure de patriota, el poder participar en aques-
tes eleccions, i entenent-ho així tenim el deure ineludible
d'exposar als nostres afins i correligionaris
quines són les candidatures i quins són els can-
didats per a nosaltres més acceptables.

Per un cantó tenim a En Joan Lligé. A En Lligé
tots el coneixem, ja que la seva gestió en les
darreres Corts ha sigut gloriament plaent per a tots
els que l'honrem les passades eleccions amb la
justa recompensa de portar-lo a la Victòria. El
prestigi del senyor Lligé no hi ha ningú que el
pugui posar en dúpte, ja que en tot quan en les
seves mans ha estat, ha procurat sempre i ha lo-
grat mantes vegades complaure amb tot el seu
bon zel de saballier i de home pútre, tot ço que
se li hi ha demanat.

Per altra part tenim la candidatura d'aquest
senyor Torras, a qui nosaltres, més que ningú,
hem pogut apreciar com era, qui era, i com
obraba. Tots coneixem, o al menys serem assa-
bentats, dels tristos successos de Granollers fa
uns anys, on per desgràcia caigué mort aquell
volgut amic, aquell amic de l'ànima, el nostre ma-
lograt correligionari En Josep Vila (A. C. S.) El
senyor Torras no deixarà de recordar aquestos
fets en els quals el dit-senyor hi representà un
paper quasi de protagonista, ja que gràcies a la
seva imprevisió voluntària s'embrà a Granollers de
dol en moltes llars. Si, senyor Torras, vostè
que és... vell i té memòria recordará posser tant
com nosa... aquells famosos successos: vostè

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
ACADÈMIA, 17
TELÈFON 472
APARTAT 5

Vida Lleidatana

Revista quinzenal il·lustrada

ABONAMENT

Ciutat: 1'25 ptes. trimestre
Fora: 2'00 ptes. semestre

Els treballs es publiquen sota la responsabilitat de llurs autors

Sumari

Dibuix de la coberta: Interior, per MANUEL PALLEJA. — Presentalla, LA REDACCIÓ. — El Primer de Maig, JOAN M. MORANTE. — Per la Lleida preterita: per la Lleida futura, MAQUET FONTANALS. — Lloc de Llebreia (clixé). — Al terme de la vida, VICENTS CHALONS. — Obre la gàbia, si et plau, J. ESTADELLA I ARNO. — La Festa Major. — Els contes de l'avi Tomàs, PAU GUIMET. — Hora d'inqüietud, FERRI PALAU CASELLAS. — Lleida o Lleyda? L'opinió d'en POMPEU FARRA. — L'exposició Manuel Palleja. — Sonni, J. TEIXIDÓ. — Crònica esportiva: Farinot amb En Castilló, ANTONI BEROË. — Nòtules

Presentalla

En desputar la primavera, quan la flaire de les flors embaumen i satu-
ren l'aire i l'ocellada desgrana enfilalls de celestials misiques i canten
balades d'amor, quan la natura es vesteix amb el ropatge més bell de tots
els ropatges, quan la vida sembla florir de bell nou amb poètica aridesa,
veu la claror primera VIDA LLEIDATANA.

Els qui hem donat a llum aquesta revista, modestos obrers, arborats,
però, pel foc d'una idealitat que batega, permanent, en nostres pits, no ho
hem fet pas guiats per l'afany de lucre ni per la ridícula puerilitat de presump-
ció, sinó pel desig que sentiem d'aportar al moviment cultural de nostra
terra les corrents característiques de les comarques lleidatanes. Per això,
creiem que la col·laboració dels nostres intel·lectuals no ens mancarà, i és
amb la fermaça que tindrem aquest ajut, que nosaltres hem iniciat la tasca.

Per a portar endavant la nostra fena, necessitem també l'ajut del públic
en general, sense el qual seria nul el nostre esforç.

Les planes d'aquesta publicació resten obertes a totes les manifestacions
de la cultura nostrada i molt principalment a tots aquells que s'inicien en el
conren del pa espiritual de les lletres.

VIDA LLEIDATANA agrairà totes les observacions que se li facin
per tal de subsanar els defectes que per la seva existència primicera pugui
adoleixer.

I dit això, sols ens queda saludar la premsa en general i particularment
la lleidatana, a la palestra de la quòl sortim amb la fortitud de la joventesa.

LA REDACCIÓ

Tamany: 32 X 22'3. — Any 1: 20. —
Impremta d'«El Eco de Badalona».

Tamany: 24'5 X 17'2. — Any 1926. —
Impremta Mariana.

APAREGUTS A CATALUNYA DE CENT ANYS ENÇA

gràfica nacional i estrangera, biblio-
grafia, sumari de la premsa catalana.
També duu algunes caricatures: una
de l'Apa, l'altra d'En Cornet. Anuncia
un article, per al número 2, d'En Prat
de la Riba. Sortia els dissabtes. Consta
de 16 pàgines, incloses en aquestes
les de cobertes; a la primera pàgina
de les quals apareix un fotogravat
d'actualitat. Preus: Espanya, trimes-
tre 10 rals; estranger, un any, 15
francs. Número solt, 20 i 30 cèntims,
respectivament. Impremta de Lluís
Tasso, carrer de l'Arc del Teatre, 21
i 23, Barcelona.

El Crit d'Espanya.—Tamany de 32
X 22'3. Setmanari tradicionalista apa-
regut a Badalona, per primera vegada
el dia 31 d'octubre de 1920. Es por-
tantveu de la Joventut Jaumina de
l'esmentada població. Consta de 4 pà-
gines. Preus: subscripció 0'50 pesse-
tes al mes; número solt 15 cèntims.
Impremta d'«El Eco de Badalona»,
Reial, 127.

Vida Lleidatana.—Tamany de 24'5
X 17'2. Revista quinzenal il·lustrada,
apareguda a Lleida, per primer cop el
dia 1 de maig de 1926. La seva pre-

Biblioteca de Comunicació
i Memòria de Genèsi

10. - EL BORINOT.

sentació és agradable i acurada. De caràcter literari i artístic i d'informació local. Es remarcable d'haver adoptat la grafia "Lleida", en comptes de "Lleyda", que era servada en altres publicacions. "Els qui hem donat a llum—diu—aquesta revista, modestos obrers, arborats, però, pel foc d'una idealitat que batega, permanent, en nostres pits, no ho hem fet pas guiats per l'afany de lucre, ni per la ridícula puerilitat de presumpció, sinó pel desig que sentíem d'aportar al moviment cultural de nostra terra les corrents característiques de les comarques lleidatanes". Consta de 16 pàgines. De més, algunes d'anuncis; i encara les cobertes, en paper especial, de color, i amb un dibuix de "Vida Lleidatana" que recorda un xic el de "Bella Terra", magazine barceloní. Preus: a Lleida 1'25 pessetes trimestre; fora 3'00 semestre. Número solt 25 cèntims. Impremta Mariana, Lleida.

L'ORONELLA

En barbacana, vora el finestral,
aquest matí jo he vist un niu penjat
fet tot d'argila, i tan ben acabat
que hom dubta si és de geni o d'animal.

Heus aquí una obra feta sens ternal,
fusta ni corda, ni ferro forjat;
du un segell, per nosaltres ignorat,
d'Aquell que tot ho pot i que és tan alt.

Vina ací, o home savi, l'orgullós,
i abaixa ton cap buit i vanitós
davant d'aquest ocell tot meravella.

Si Déu et va crear, com ets, formós,
en lloc de neci, sigues piadós,
sigues ardit i humil, com l'oronella.

JOAN BERTRAN

11 de maig 1926. - Sant Gervasi.

PRESÓ

RECORDS DE FIGUERES

Allà lluny del bruit en una cella
en tràgic frenesí no dormidó,
apartat de la vista de l'estela
em trobo en presó.

Una ment trasbalsada pel deliri
s'esllangueix al record de la visió;
la nit, ombres em donen més martiri
i vils fats d'agrò.

I les parets em tanquen la mirada
com plec de boires tapen l'horitzó,
petit espai on torna's l'alenada
pudent tebior.

Els núvols llargs de plàcida boirina
s'escampen consirosos sens remor
sentimentant un bruit la pluja fina
com el prec d'un plor.

O pardal que sopluig en eix lloc busques
en mig d'aquests barrots que a mi em fan
[por
fuig, que atrevit ta llibertat ofusques
com vil traïdor.

I clou la nit en mig de gran festassa
que a ciutat s'escau festa major;
monotoneig de música un xic lassa:
m'arriba el ressò.

No sóc bandit, ni malfactò homicida
per ser reclòs al fat de la presó,
no he fet tampoc estralls de mala vida
ni de passió.

ANTONI DE P. GAY I COSTA

JOVE ELEGANT

La desorientació actual en la moda d'importació americana, anglesa, francesa, etc., és ben notòria, i anulla en absolut la pròpia iniciativa. Per què no hi ha d'haver una moda catalana, barcelonina, el propi gust, la nostra moda?

Vestireu amb el gust inspirat en la fidelitat a la manera d'ésser peculiar del nostre poble, i amb elegància i economia, visitant Albert, sastre, Pelayo 44, primer.

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

EL SENYOR ESTEVE

A la Sala Parés és oberta l'exposició de ceràmiques valencianes del notable pintor i ceramista Josep Mateu. Figuren en aquesta exposició plats, pitxers i rajoles, obres totes molt interessants. Cal, però, esmentar en primer terme la collecció de 28 "pan-neaux" de "L'auca del senyor Esteve".

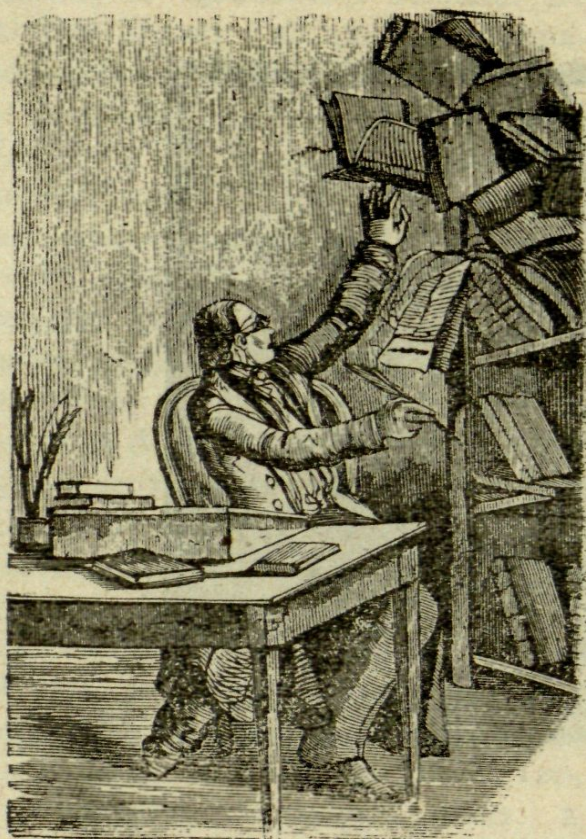
El ceramista Mateu, enamorat d'ací i admirador dels seus artistes i dels seus homes de lletres, ha volgut su-

mar-se a l'homenatge al gran pintor i poeta Santiago Russinyol, amb una obra seva, i ha traslladat encertadament a les rajoles els passatges de més relleu i de més fi humorisme de "L'auca del senyor Esteve".

Assistiren a l'acte inaugural d'aquesta exposició de ceràmiques, Santiago Russinyol—qui féu un elogi entusiasta de l'obra de Mateu—l'escultor Clarassó, l'escenògraf Vilumara i molts altres artistes i literats.

12. - EL BORINOT.

llibres & lletres

ELS MOVIMENTS SOCIALS A BARCELONA DURANT EL SEGLE XIX, per Manuel Reventós, "La Revista", Barcelona, 1925.

Manuel Reventós ens dóna amb el present llibre una visió bastant completa del vuitcentisme social barceloní. Llegir el llibre equival a reviure o a viure aquelles èpoques passades d'agitació encara no compresa del tot avui i que revelen la crisi de transformació i creixença de Barcelona. El segle XIX "torna"; ja en tenim prou, ara, de noucentisme, que emprem el vuitcentisme, ahir tan menyspreat, avui posat en estima. Potser és que comença de prendre el prestigi d'"èpo-

ca" (perquè, generalment, res no es fa tan repudiable ni és tan repudiat com allò que és immediat). Sigui com sigui, aquestes incursions endarrera ens són molt agradables i hi trobem qui-sap-los gustos. Es tracta d'un llibre de lectura atractívola, àdhuc per als no "aficionats" als temes socials; perquè el seu interès és tot simplement un interès "humà".

SEVERAL

—S'anuncia la pròxima aparició del primer volum de la "Collecció Sant Jordi", de l'Editorial Barcino, (Petritxol, 3).

—Es a punt de sortir la segona edició de "Caceres a l'Àfrica Tropical" de Rubió i Tudurí.

—També és per sortir el llibre de "Viatges" d'Ali-Bey.

—Ha sortit el primer fascicle de Resum de la història de l'Art, de Joaquim Folch i Torres.

—"Europe Nouvelle", de París, fa un estudi sobre l'escultor Gargallo.

—Divendres, dia 14, es celebrà un àpat d'homenatge a Carles Soldevila. Ocasíó: el seu èxit en "El senyoret Lluís". L'àpat tingué lloc a la Maison Dorée.

—Ha sortit el primer volum de la biblioteca "Les Illes d'Or". El forma un llibre de J. M. Casas de Muller: "Pindàriques modernes", obres en prosa. Duu un pròleg del P. Miquel d'Esplugues, O. M. C.

—Ha sortit una segona edició de "La conquesta de Roma" d'Ignasi de L. Ribera i Rovira. La primera sortí l'any 1924.

Ni li dóna gens de pena
El no emportar-se'n diner,
Que entre Aretusa i Pomona
Molt bé passar-ho pretén.
Mes, la veritat es diga,
Cert que va senzillament;
Emprendre el camí tan sola
No és el millor que ella ha fet.
Emperò el gran Ignasi,
Que com a nord vertader

Els seus devots designis guia,
I els seus desigs afavoreix.
Puix que son amor la inflama
L'aribará feliçment
A algunes mans curioses
Que li adoben els cabells.
Déu nos la torn' en bon hora,
Que no falta un batxiller
Que diu que es farà beata,
I no l'hem de veure més.

CRÍTICA D'UNA PINTURA DE SANTA BÀRBARA

Si de Bàrbara divina
Sols mig cos retratà,
Curt el pinzell no restà:
Ans fou traça peregrina.

Que si a la santa extremada,
Cames i peus anyadira;
Amb ells del món nos fugira
I al cel se'n fora pujada.

CRÍTICA D'UNA PINTURA DE SANT FRANCESC

Francesc en el mon visqué
Professant tal estranyesa,
Que als ulls de naturalesa
Més mort que viu paregué,

Així el pinzell l'ha mostrat
Tal, que qui als dos mirara,
Per mort al viu judicara,
I diria al viu, pintat.

CRÍTICA D'UN BON QUADRO DE SANT LLATGER

A nova vida torní
Quan Crist em ressuscità;
Torní a morir, però ja
Altra volta visc ací.

Entre coses mai oïdes
Aquesta podré contar:
Que sol em puc alabar,
Que dos morts tinguí i tres vides.

CRÍTICA D'UNA MALA PINTURA D'UN SANT MARTIR

Les mans que m'aturmentaren
No foren en mi tan feres
Com les torpes i grosseres
Que a n'aquest llenç em posaren.

D'entre molts lleons isquí
Tot sencer i immaculat,
I un ase m'ha atropellat
Tal qual em veuen aquí.

A SANTA TERESA DE JESÚS

A la sombra de l'honor
s'adormí la musa mia,
mes ja amb son alegre dia
la desperta el pur amor,
i si li dóna favor
la celestial donzella,
que ab la diadema bella
de nova llum resplendeix,
revestir-se ha del mateix
esperit, que obrava en ella.

I amb gràcia tan singular,
retocada sa humil vena,
aquella amorosa pena
s'atrevirà a interpretar,
amb què subjecta al manar
de son confessor Teresa,
quan amb celestial bellesa
son Espòs li apareixia,
amb *figues* li responia
tenint de qui era certesa.

Diria-li: Espòs amat,
¿per què d'esta pecadora,
que vostra bellesa adora,
permeteu ser menyspreat?
Basta, Jesús meu sagrat,
el que per mi haveu sentit,
tingut en poc i escupit,
en vostra amarga Passió,
sens que amb tan nova invenció,
volgueu ser ara escarnit.

Sol ser el desdeny esquiu,
aire, que l'amor desfà:
mes per vós el d'esta mà
és amorós incentiu.
Ai, Espòs meu! bé advertiu
la pura fe, que us empeny,
i que no causa el desdeny
aquesta burla pesada;
sinó que d'enamorada
per vós he perdut el seny.

Si ja no és que el sagrat
ministre, confessor meu,
tenint les vices de Déu,
vostre amor haja mirat.
I veient-vos tan empleat

en aquesta esclava humil
amb traça i mode subtil
l'excés d'eix amor castiga
amb eixa burlona *figa*,
i amb eixa apariència vil.

I si em consentiu votar
en cosa tan sobirana,
d'aquesta acció que se'm mana,
diré el que me n'apar.
Sens dubte significar
no es pot per millor camí
el poc, Senyor, que acertí
al blanc que tocar esper:
pus *figa* ha vingut a fer
aprés que tant hi tirí.

Però, segons el que són
profunds vostres designis,
les mans aguard que benignes
vostra Majestat em don.
La carn, l'infern i el món,
aleshores amb un tir
atronats vindran a dir,
quan vegin tal estranyesa;
que amb la femenil flaqueza
voleu sos monstres rendir.

Si algun Serafí té zels
del meu apurat amor,
i amb eix senyal exterior
asegureu sos recels:
mireu, Criador dels cels,
que amb la gràcia que rebí,
quan mon cor humil sentí
vostre favor singular,
puc competir en amar
amb qualsevol Serafí.

A l'enemic envejós
dóna eix fruit ma penitència,
mes, com és fruit d'obediència,
plat us en goso fer a Vos.
Per més que verí rabiós
del cor al dragó li salta,
i amb que ja és sa antiga falta
voler amb Vos competir:
figues no voldrà collir
amb persona que és tan alta

«EL BORINOT»

és el
periòdic literari
de més circulació

AQUEST NÚMERO
HA PASSAT PER LA CENSURA

PELS BELLS CARRERS DE MA CIUTAT

PATENTS I MARQUES
A. PASQUAL.—C. de Cent, 304, pral.

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES
F. BONET.—València, 188

Llibres, els millors
EDITORIAL POLÍGLOTA.—Petrítxol, 8

Instal·lacions elèctriques, aigua i gas
RAFAEL SALA.—Corts Catalanes, 451.

Pelleteria
LE RENARD.—Corts Catalanes, 614.

MATERIAL ESCOLAR I CIENTÍFIC
(SUC. ESTEVA MARATA). R. Univer., 7

Ceràmica i Rajoles
CASIMIR VICENS.—Tallers, 72.

TRIBAS I FERRER. B. REGINA
Novelles escollides.—Muntaner, 65

Mantons Manila i Mantellines
C. FONT.—Call, 1.

Llaneria i Sederia
CASA PUIG.—Call, 9.

Camiseria.—Boqueria, 36 i 38
RODRIGUEZ & FERRER

EL BORINOT. - 15.

Articles Fotogràfics i Ràdio
PÉREZ I SÀBAT.—Fontanella, 18.

Art. Fotogràfics i treb. de Laboratori
E. PICAZO.—Jovellanos, 4.

Articles fotogràfics i ràdio
V. CALDÉS ARÚS.—Salmerón, 140.

Articles Viatge i Pell
LA MUNDIAL.—Salmerón, 153.

ANTIGUITATS D'ART
Carrer del Call, 28, pral.

R. ABELLÓ.—Ronda S. Antoni, 48.
Làmpares menjador, des de 10'90

Cristalleria i Alumini
CASA ACAR.—Ronda S. Antonio, 60.

Taller d'OPTICA, J. PUIGORIOL.
Carrer Muntaner, 56

VULCANITZACIÓ DE NEUMÀTICS
A. Hernández.—Rosselló, 199.

Fàbrica de Làmpares Elèctriques
ALFONSO MAÑES.—Villarreal, 173 bis

GANIVETERIA ROCA
Plaça del Pi, núm. 3

CAMISERIA del "Liceo"
JOAN VALLVÉ.—Sant Pau, 3.

Pianos, harmòniums: venda i afina-
ció.—Planeta, 41—L. CAMPS ARNAU.

Sastreria Econòmica.—P. Padró, 14
Trajos a plassos i al comptat

Acadèmia Tall i Confecció per a
senyoretes.—Diputació, 222, pral. 1.^a

Electricitat. - Làmpares. - Motors
Menéndez Pelayo, 103 (G.)

Sastreria Guilemany, vestits i for-
mes tots preus. P. Sol, 8, t. 1451-G

SALA PARÉS
Establiments **MARAGALL**
Petritxol, 3 i 5 - BARCELONA

MOBLES FRADERA

Fradera i Ribas, s.en c.

Fabricació pròpia

Vendes a termes.
Condicions especials pel
pagament immediat.

Exposició, Despatx i Tallers:
Calabria, 94 - Tel. 968-H
BARCELONA

RAMON SUNYER

JOIER

Corts Catalanes, n.º 64
Teléfon 813-S. P. - BARCELONA

**IGNASI FOLCH
I TORRES**

Una dona

Novel·la
contemporània

A TOTES
LES
LLIBRERIES

Preu:
3'50 ptes.

FOTOGRAVATS

TRICROMIAS-AUTOTIPIAS

CALÇATS

**ALFONS
RASPALL**

Es serveix
bé, bo
i a bon preu

Portaferriça, 13
BARCELONA

LLATZER DE TORMES

el clàssic de l'humor
demaneu-lo a totes les llibreries **2**
Pessetes

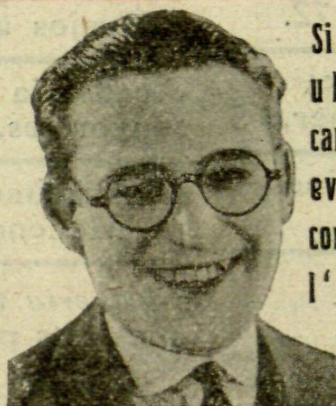
Reïlotgeria "El Marino"

EL MILLOR
RELOTGE
SUIS DE PRE-
CISSIÓ. Garan-
tit per 10 anys
i únic que du-
rant els cinc
primers anys
s'adoba
de franc en tota
mena de espal-
lament.

PER ENCARREGS:
JAUME ROCA,
Ordre, 136,
Sant Andreu.
JOSEP TO-
RRUELLA,
Pipollès, 73,
St. Martí.
MERCE-
RIA «Bell Ca-
prici», Carmel,
50, Les Corts.

CENTRAL I TALLER D'ADOBES:
Jaume Fonollosa, Canvis Vells, 8.
Bisuteria fina. - BARCELONA

Si els seus
ulls es
cansen pot
evitar-ho
consultant
l'òptic
profes-
sional

J. Ruiz Urrea
Ronda Sant Antoni, 61
No contengui el numero. - Entrada per l'escala.

FÀBRICA DE LLONGANISSES
la millor de la nostra terra

TELEFONS

A Seu d'Urgell, n.º 124
A Barcelona, n.º 2023
A Sitges, n.º 1383

Demaneu a tot arreu la marca

ELS PIRINEUS
Quinelles i Escaler

CASTELLCIUTAT
(Seu d'Urgell)

100/172